

vergadering **C345**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en
Justitie

van 5 juli 2022

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Johan Deckmyn aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de verdeling van de middelen van het coronare lanceplan – 3478 (2021-2022)	
VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de impact van het beperktere budget vanuit het Europees Herstelfonds op het relanceplan Vlaamse Veerkracht en op de Vlaamse begroting – 3505 (2021-2022)	
VRAAG OM UITLEG van Johan Deckmyn aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de transparantie over de besteding van middelen uit het Europees Herstelfonds en het relanceplan Vlaamse Veerkracht – 3576 (2021-2022)	3
VRAAG OM UITLEG van Stijn De Roo aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de berichtgeving rond een overheidsalternatief voor de app itsme – 3556 (2021-2022)	10
VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over het overleg over de erkenning van 11 juli als betaalde feestdag – 3574 (2021-2022)	13
VRAAG OM UITLEG van Koen Van den Heuvel aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over het arrest van het Grondwettelijk Hof betreffende de vermindering van de onroerende voorheffing bij co-ouderschap – 3578 (2021-2022)	15
VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over een mogelijke ongelijke fiscale behandeling van gehuwden en (wettelijk) samenwonenden bij de verwerving van de gezinswoning – 3602 (2021-2022)	17

VRAAG OM UITLEG van Johan Deckmyn aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de verdeling van de middelen van het coronarelancheplan
– 3478 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de impact van het beperktere budget vanuit het Europees Herstelfonds op het relanceplan Vlaamse Veerkracht en op de Vlaamse begroting
– 3505 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Johan Deckmyn aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de transparantie over de besteding van middelen uit het Europees Herstelfonds en het relanceplan Vlaamse Veerkracht
– 3576 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: Mijnheer Deckmyn, ik stel voor dat u uw twee vragen meteen na elkaar stelt.

De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): Minister-president, in het kader van het coronarelancheplan van de Europese Unie kreeg België aanvankelijk 5,9 miljard euro om allerhande langetermijninvesteringen te doen. Nu blijkt dat België beter presteert op een aantal parameters, zoals werkloosheid, krijgt het 1,4 miljard euro minder. Het probleem is dat het oorspronkelijk toegekende bedrag reeds werd verdeeld onder de deelstaten en de federale overheid. De vraag rijst nu wie zal moeten opdraaien voor het verschil. De Vlaamse en de Federale Regering namen al een provisie op in de begroting om hun deel van het tekort van 1,4 miljard euro zelf op te hoesten. Wallonië en de Franse Gemeenschap weigeren dat echter te doen, wat me niet verbaast. Waals minister-president Elio Di Rupo stelde al dat de verdeling van het tekort ook moet gebeuren volgens de Europese parameters. Die parameters zijn namelijk veel gunstiger voor Wallonië. Paul Magnette stelde onlangs het volgende: "De federale regering moet haar verbintenissen nakomen en haar eigen beleid ten gunste van de Walen financieren."

Binnenkort zal er ook nog Europees geld moeten worden verdeeld in het kader van het REPowerEU-plan. Met dat plan wil de Europese Commissie Europa onafhankelijk maken van Russisch gas en de energiesector sneller vergroenen. Indien dezelfde economische parameters als bij het coronarelancheplan zouden worden gehanteerd, ontvangt België slechts 270 miljoen euro, op een totaalbedrag van zo'n 20 miljard euro.

Minister-president, wat is uw reactie op het feit dat Waals minister-president Di Rupo vraagt om het tekort op de inkomsten uit het coronarelancheplan te verdelen volgens de Europese parameters? Wat hebt u reeds ondernomen om ervoor te zorgen dat Vlaanderen niet nog meer financieel moet inboeten? Is reeds bekend hoe men de Europese middelen in het kader van het REPowerEU-plan wil verdelen binnen België? Welk standpunt neemt Vlaanderen in dezen in?

Voorzitter, zoals u mij hebt gevraagd, zal ik meteen ook mijn tweede vraag om uitleg stellen.

Minister-president, uit onderzoek van De Tijd samen met buitenlandse media blijkt dat er weinig tot geen transparantie bestaat over welke bedrijven geld krijgen uit het Europees Herstelfonds. Dat fonds werd door de Europese Unie in het leven geroepen om de gevolgen van de coronacrisis te bezweren. Vlaanderen krijgt uit dat fonds 2,25 miljard euro voor het relanceplan Vlaamse Veerkracht. Van de 180 projecten in het Vlaamse relanceplan worden 55 projecten deels of volledig bekostigd met middelen uit het herstellfonds. De middelen worden per project verdeeld over publieke overheden en private bedrijven. Het is echter amper bekend welke private bedrijven uiteindelijk worden begunstigd. Journalisten van De Tijd en media in andere landen gaan nu zelf zo veel mogelijk gegevens over de begunstigten verzamelen in een databank. Het project draagt de naam The Recovery Files.

Volgens de journalisten stuiten ze bij de uitvoering ervan echter vooral op het argument van de betrokken overheden dat de privacy van de begunstigten niet mag worden gecompromitteerd. Volgens experts is dat voor gegevens over bedrijven echter geen obstakel. Nog volgens De Tijd zou bij de onderhandelingen tussen de Europese Raad, de Europese Commissie en het Europees Parlement de oprichting van een databank met alle info over de begunstigten op tafel hebben gelegen. Een hooggeplaatste bron in het directoraat-generaal Begroting van de Europese Commissie stelde zelfs dat het daarbij de bedoeling was alle lidstaten te verplichten hetzelfde digitale formaat te gebruiken om de data uniform bijeen te brengen. Het idee van een dergelijke databank zou echter zijn gesneuveld omdat er geen eensgezindheid in de Europese Raad over was.

Minister-president, bent u bereid om in Vlaanderen het goede voorbeeld te geven en transparant te communiceren over de private bedrijven die worden begunstigd onder het relanceplan Vlaamse Veerkracht? Zo ja, op welke manier en op welke termijn zult u dat verwezenlijken? Zo niet, waarom niet? Zult u ook van de Federale Regering transparantie eisen over de begunstigten van de federale herstellplannen?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (cd&v): Minister-president, zoals net toegelicht is er tijdens de coronacrisis op Europees vlak beslist in een budget voor 'recovery' van 750 miljard euro te voorzien. Daarvan was aanvankelijk 5,9 miljard euro toebedeeld aan België. Vlaanderen zou daarvan 2,25 miljard euro krijgen, om een relanceplan van in totaal 4,3 miljard euro te doen. Vanaf het begin is duidelijk gemaakt dat Vlaanderen zijn plan sowieso zou uitvoeren. Nu is er slecht nieuws bij goed nieuws. Het goede nieuws is dat onze economie het heel wat beter heeft gedaan dan voorzien. Bij de oorspronkelijke berekening hield men rekening met een economische krimp voor ons land van 4,6 procent. Uiteindelijk is dat eigenlijk een evenwicht van 0,1 procent geworden. We hebben het dus veel beter gedaan dan de verwachtingen, en het gevolg daarvan is dat we dus 1,4 miljard euro minder zullen krijgen.

Hoe zit dat fonds juist in elkaar? Je hebt een sokkel van 70 procent van de middelen. Die liggen op voorhand vast. 30 procent van de middelen wordt bepaald door de economische prestaties van de betrokken lidstaat. Het is in dat deeltje dat we dus minder krijgen. Dat was ook vanaf het begin de logica van het fonds: 30 procent van de middelen zou prioritair gaan naar die landen die het moeilijkst door de coronacrisis zijn gekomen.

Minister-president, wat is de impact van deze vermindering van 1,4 miljard euro op Vlaanderen? Wat is de impact op de realisaties van het Vlaamse relanceplan?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Collega's, ik zal eerst de vragen over de verdeling van de middelen van het coronarelaceplan en over de impact van het

beperkte budget behandelen. De Europese Commissie heeft vorige week donderdag op basis van de definitieve bbp-cijfers de berekening geactualiseerd van de maximale financiële bijdrage die lidstaten zullen ontvangen uit de faciliteit voor herstel en veerkracht. België zal uiteindelijk kunnen rekenen op afgerond 4,52 miljard euro aan Europese subsidies. Dat ligt bijna 24 procent lager dan het initieel voorziene bedrag van 5,92 miljard euro. Omdat de economische groei vorig jaar sterker was dan in het najaar van 2020 was voorspeld, wordt België dus geconfronteerd met deze aanzienlijke vermindering. Mijnheer Van Rompuy, in dezen zijn we dus inderdaad enigszins het slachtoffer van ons succes. Dat nieuwe bedrag ligt echter in de lijn van de verwachtingen.

Op 13 juli vindt een vergadering van het Overlegcomité plaats waarop deze aangepaste enveloppe en de procedure tot het aanpassen van het bestaande plan voor herstel en veerkracht zullen worden besproken. Op die vergadering zullen de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten hun belangen kunnen inbrengen.

Voor Vlaanderen zijn er twee belangrijke punten in de discussie over de verdeelsleutel en de aanpassing van het plan. Een, het Vlaamse aandeel in de beschikbare middelen mag niet dalen. Dat gaat dus over de proportionele verdeling die toen is afgesproken. Twee, de administratieve last mag niet stijgen.

Mijnheer Deckmyn, u vroeg wat ik ondertussen heb gedaan. Vlaanderen nam de voorbije weken deel aan de voorbereidende interfederale werkzaamheden met het oog op het Overlegcomité van 13 juli. Vlaanderen participeert eveneens aan het overleg hieromtrent met de Europese Commissie. We nemen natuurlijk telkens datzelfde standpunt in.

Dan was er de vraag wat de voorziene impact is op de begroting voor de komende jaren, en of dit een impact heeft op de realisatie van de 180 projecten van Vlaamse Veerkracht. Er zal hoe dan ook een vermindering zijn. De discussie is over de vraag welk deel van de vermindering Vlaanderen neemt. Als het gaat over de impact van deze vermindering op de Vlaamse begroting, is het belangrijk te onthouden dat in de begroting 2021 een algemene relanceprovisie van 4,3 miljard euro werd ingeschreven ter financiering van het plan Vlaamse Veerkracht. Ondanks de vermindering van de EU-portefeuille zullen we dit plan dus integraal uitvoeren met de middelen uit de Vlaamse begroting. Daarvoor zijn de investeringen en de hervormingen die we in het plan Vlaamse Veerkracht hebben opgenomen te belangrijk. Het volledige uitgavenbudget zit dus in de begroting. Bij wijze van spreken, alles wat we van Europa krijgen, zal de schuld verlichten, en natuurlijk het liefst zo veel mogelijk, maar dit heeft dus geen impact op het realiseren van het plan.

Naargelang de voortgang van de uitvoering van het herstelplan en naargelang het behalen van mijlpalen en streefdoelen, opgenomen in de bijlage van het uitvoeringsbesluit van de Raad, wordt de Vlaamse begroting aangezuiverd met de Europese middelen die binnenkomen. Gezien de verminderde Belgische enveloppe kan dus ook een verminderde return naar Vlaanderen verwacht worden. Hoe deze impact precies verdeeld wordt tussen de verschillende entiteiten hangt af van de verdere discussies. Zoals gezegd: voor ons is het belangrijk dat het Vlaams aandeel in de totale enveloppe niet daalt.

Mijnheer Deckmyn en mijnheer Van Rompuy, jullie stelden een vraag over het REPowerEU-plan, hoe dat verdeeld wordt en welk standpunt hierbij ingenomen wordt. Op 18 mei heeft er zich met de publicatie van de REPowerEU-strategie inderdaad een nieuw element aangediend in de context van het plan voor herstel en veerkracht. Het betreft de strategie van de Europese Commissie om de energieafhankelijkheid van Rusland te verkleinen en de groene transitie te bevorderen. In dat kader legde de Europese Commissie een voorstel neer om het wetgevend kader

met betrekking tot de faciliteit voor herstel en veerkracht te wijzigen. De bedoeling is de plannen van herstel en veerkracht te gebruiken om de REPowerEU-strategie uit te voeren.

Door een extra REPowerEU-hoofdstuk aan hun plan voor herstel en veerkracht toe te voegen, kunnen lidstaten de subsidies en leningen krijgen die in dat kader ter beschikking zullen worden gesteld. Concreet stelt de Europese Commissie voor om de financiële enveloppe van de faciliteit voor herstel en veerkracht te verhogen met 20 miljard euro aan subsidies uit de verkoop van emissierechten uit het EU-emissiehandelssysteem die momenteel in de marktstabiliteitsreserve worden gehouden.

Het voorstel van de Europese Commissie wordt op dit moment behandeld door het Europees Parlement en de Ecofin-raad (Economic and Financial Affairs). De concrete modaliteiten liggen dus nog niet vast. Onder andere de financiering van deze nieuwe Europese subsidies en de intra-Europese verdeelsleutel tussen de lidstaten zijn nog volop voorwerp van onderhandelingen in de raad. Zodra de concrete modaliteiten duidelijk zijn, zal de verdeling van die middelen intra-Belgisch besproken worden.

Mijnheer Deckmyn, ik zal nu ingaan op uw tweede vraag naar de transparantie over de besteding van de middelen. Vooreerst wil ik u geruststellen. Europa voorziet voldoende veiligheidsmechanismen om deze middelen correct aan te wenden. In de Europese Verordening van 12 februari 2021 tot instelling van de faciliteit voor herstel en veerkracht is nauwkeurig opgenomen, meer bepaald in artikel 22, wat van de lidstaten vereist is.

Zo moet er een doeltreffend intern controlesysteem zijn en dienen lidstaten onterecht of onjuist betaalde bedragen terug te vorderen. Onder meer in functie van audit en controle dienen de lidstaten een aantal gestandaardiseerde categorieën van gegevens te verzamelen en de toegang ertoe te waarborgen. Het gaat om de naam van de eindontvanger, de naam van de contractant en subcontractant en de namen en geboortedata van de eindbegunstigden of contractanten. Met andere woorden: er zijn vingers aan de pols die controle garanderen. De Commissie controleert de financiële belangen en België heeft de verantwoordelijkheid om een systeem van interne controle op te zetten of het eigen begrotingscontrolesysteem hiervoor in te zetten. Met het oog op audit en controle staat de Commissie toe dat de persoonsgegevens van contractanten, subcontractanten en eindbegunstigden ingekeken kunnen worden door de daartoe bevoegde instanties, enkel voor de duur van de controle of auditprocedure.

De controle op de besteding van belastinggeld is uiteraard van vitaal belang, maar er spelen ook andere afwegingen, waaronder de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Ik ben voorstander van het handhaven van een goed evenwicht tussen beide. Het Bestuursdecreet verbiedt de Vlaamse overheid om gegevens te publiceren als daardoor bepaalde belangen van burgers of ondernemingen in het gedrang komen. Dat geldt uiteraard voor persoonsgegevens, maar ook voor de gegevens over rechtspersonen.

Ik verwijs hier ook naar het subsidieregister van minister Diependaele dat een transparant overzicht van de Vlaamse subsidiestromen beoogt. De Vlaamse Toezichtcommissie stelde in haar advies bij het ontwerp van decreet kritische vragen omdat gegevens over rechtspersonen dikwijls gelinkt kunnen worden aan persoonsgegevens.

Of ik dezelfde transparantie zou eisen voor de federale herstelplannen? De federale herstelmaatregelen zijn, net zoals de Vlaamse, onderworpen aan dezelfde Europese regelgeving. We werken in dit dossier samen met het federale niveau om een adequate gegevensverzameling te waarborgen die voldoet aan de vereisten van de

verordening en de GDPR-regelgeving (General Data Protection Regulation). Het is dus niet aan de orde om boven op de uitgebreide inspanningen die reeds geleverd worden op het vlak van rapportering nog bijkomende eisen te gaan stellen, noch aan mijn eigen diensten, noch aan de federale diensten.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): Minister-president, dank u wel voor uw antwoord. Wat mij in eerste instantie vooral stoort, is dat Wallonië en de Franse Gemeenschap er zomaar van uitgaan dat zij niet hoeven op te draaien voor een verminderde toekenning in het kader van het coronare lanceplan. Het is gewoon absurd dat men er zomaar van uitgaat dat dit mogelijk is. Dat is uiteraard geen verwijt naar u, maar van onze kant moeten we daar toch een antwoord op formuleren.

Blijkbaar houden Vlaanderen en het federale niveau daar dus wel rekening mee, maar het kan toch niet de bedoeling zijn dat Vlaanderen hier opnieuw voor zal opdraaien want op 13 juli zullen de Federale Regering en de Gemeenschap samenzitten. Ik ga ervan uit dat u vanuit Vlaanderen het zuidelijke landsgedeelte toch wel zult responsabiliseren ter zake. Vlaanderen gaat die relance financieren vanuit eigen middelen – dat is een goede zaak – los van de middelen die we vanuit Europa krijgen. Alle middelen die we krijgen, het liefst zoveel mogelijk, zijn natuurlijk oké. Maar het addertje zit natuurlijk in het feit dat de Waalse minister-president Di Rupo stelt dat het tekort dat hij heeft intern ook verrekend moet worden volgens de Europese parameters. Ik stel een retorische vraag: bent u het daarmee eens? Ik vermoed van niet. Welke houding gaat u daarin aannemen? Want u zult hieromtrent nog moeten samenzitten. Het is ook het moment om op tafel te kloppen en te zeggen: 'Wij nemen onze verantwoordelijkheid. Jullie moeten ook jullie verantwoordelijkheid nemen.' Het kan niet zijn dat het altijd op hetzelfde mantra uitdraait dat Vlaanderen uiteindelijk voor alle kosten of toch voor een groot stuk van de kosten moet opdraaien.

Wat de transparantie over de besteding van de middelen uit het Europees herstellfonds betreft, neem ik akte van uw antwoord. Controle is belangrijk, privacy ook. Ik kan me wel vinden in uw antwoord dat men moet streven naar een goed evenwicht ter zake. Maar ik blijft toch nog altijd met de gedachte zitten dat controle belangrijk blijft.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (cd&v): Minister-president, vooreerst, wij steunen u in de lijn die u hebt gezet. Er is een intra-Belgische verdeelsleutel gemaakt, die is overeengekomen met de Franstaligen. Pacta sunt servanda: iedereen moet volgens zijn aandeel de mindering op zich nemen. Vlaanderen heeft zich trouwens solidair getoond met Franstalig België door aan te bieden om leningen toe te kennen in het kader van de overstromingen. Ik denk dus dat er op dat vlak correct is gehandeld.

Wat de Europese mindering betreft, ik heb dit al eerder toegelicht in dit parlement. Er is solidariteit binnen de EU. Dat is de reden waarom we waarschijnlijk een nettobijdrager zullen zijn wat dit fonds betreft. Daartegenover staat echter dat er ook verantwoordelijkheid is ingebouwd: alle lidstaten die geld krijgen, moeten daarvoor een hervormingspakket op tafel leggen en uitvoeren. Voor ons land zijn dat bijvoorbeeld de pensioenhervorming, de 5G-veiling, de vergroening van de bedrijfswagens en dergelijke meer. In het algemeen is een kleine regio met een heel open economie zoals de onze uiteindelijk een nettowinnaar bij dit soort projecten, omdat wij natuurlijk niet enkel kijken naar de middelen die specifiek aan Vlaanderen worden toegekend, maar met onze innovatieve industrie proberen om ons graantje mee te pikken van de 750 miljard euro die overal in Europa wordt gespendeerd en waarop we met onze kennisinstellingen proberen in te haken om

zo onze productiviteit en onze export te verhogen. Er is een cijfer dat daarbij vaak wordt gebruikt: de eengemaakte Europese markt heeft Vlaanderen maar liefst 30 miljard euro rijker gemaakt. Trouwens, die 750 miljard euro wordt voor een deel ook gefinancierd via eigen Europese inkomsten en tegen een superlage rente wegens het feit dat de EU die rente is aangegaan.

Tot slot is er het belangrijke punt van de transparantie. Ik heb zelf hier in het Vlaams Parlement gevraagd om al die middelen te laten doorlichten door het Rekenhof. Dat is een verantwoordelijkheid die we ook zelf kunnen opnemen. Dat is er op mijn voorstel gekomen. Jullie hebben dat allemaal mee goedgekeurd. Het Rekenhof heeft ook al eens een eerste rapport opgeleverd. Dat is niet enkel een taak van Europa en de Vlaamse Regering, maar ook van dit Vlaams Parlement. We hebben die ook op ons genomen, om ervoor te zorgen dat die middelen op een correcte manier worden besteed. Als de collega's van het Vlaams Belang daar twijfels over hebben, kunnen zij altijd alle vragen daarover stellen, onder andere aan het Rekenhof, om zeker te zijn dat die middelen goed worden besteed. Dat is immers een zorg die we allemaal delen, en waar we in dit parlement ook naar hebben gehandeld.

De voorzitter: De heer Coel heeft het woord.

Arnout Coel (N-VA): We hebben dit thema al een aantal keren besproken in deze commissie. Bij elke nieuwe raming van de economische krimp of groei waren er wel inschattingen in de krant, en dan werd dat debat hier elke keer gevoerd: wat zal de impact zijn op de Vlaamse begroting? Voor onze fractie zijn er een aantal dingen die buiten kijf staan. Het Vlaamse relanceplan wordt onverkort uitgevoerd. Dat vinden we zeer positief. Dat de minderinkomsten uit Europa intra-Belgisch op een correcte manier moeten worden verdeeld, dat steunen we uiteraard ook volledig.

Dan is er de opmerking die collega Van Rompuy altijd maakt, namelijk dat wij een nettobegunstigde zijn dankzij de hele dynamiek die die 750 miljard euro op gang brengt. Dat is wel zo, maar je zou dat evengoed kunnen omdraaien. Dan is het misschien nuttiger om vooral de sterke of de productieve economieën te steunen, zodat die de rest kunnen meetrekken, in plaats van het geld te geven aan de zwakkere broertjes in de hoop dat ze kunnen aanpakken.

Men zei terecht dat het geld in schijven zal worden uitbetaald, afhankelijk van mijlpalen en doelstellingen die worden gerealiseerd. Als ik goed ben ingelicht, is dat op lidstaatniveau en moet dat dan verder worden doorgeschoven naar de deelstaten. Het Vlaamse standpunt is dat wij dat plan onverkort gaan uitvoeren. Wij zullen dus al onze mijlpalen en doelstellingen behalen. Het zou kunnen dat onze Waalse burens zeggen de programma's niet te zullen doen als ze het geld niet krijgen. Bijgevolg zullen ze een aantal mijlpalen en doelstellingen niet realiseren. Dat zal misschien het effect hebben dat een aantal schijven niet zullen worden uitgekeerd. Kunt u daar misschien nog wat toelichting bij geven? Welke afspraken zijn intra-Belgisch gemaakt over die doorschuifoperatie?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Collega's, ik deel natuurlijk de verwondering die er heerst. Het hele veerkrachtprogramma, zowel Europees als Vlaams, is natuurlijk opgezet om economische groei te creëren na het dal waarin we zaten tijdens corona. Als je daarna dan, door die middelen, economische groei creëert en daardoor gepenaliseerd wordt ... Begrijpe wie begrijpen kan. Ik kan dat alleen maar vaststellen. Ik heb het hier in de commissie al meermaals gezegd. In de verdeling van Europa wordt veel te vaak gekeken naar achtergebleven regio's en niet naar de inspanningen die geleverd worden.

Een achtergebleven regio kan heel veel inspanningen leveren en moet daarvoor gevalideerd worden. Een achtergebleven regio kan weinig inspanningen leveren en dan vind ik dat ze daar niet voor gevalideerd moet worden. Een regio waar het al wat beter gaat, die zijn inspanningen levert, moet daar ook voor gevalideerd worden. Maar goed, Europa houdt er in de meeste fondsen en toestanden een andere logica op na. Hier zegt men dus dat men een plan voorop stelt met 700 miljard euro, deels leningen, deels cash-out, met de bedoeling om de economische groei te stimuleren. Als je de economische groei snel stimuleert, dan zul je worden gepenaliseerd. Dat is toch wel een heel eigenaardige logica.

In die zin ben ik het volledig eens met wat hier in iedere tussenkomst al gezegd is: *pacta sunt servanda*. We hebben die verdeling destijds vastgelegd: zo veel voor het federale niveau, zo veel voor de deelgebieden. Als het totaalbedrag zakt, moet die verhouding naar mijn aanvoelen toch gerespecteerd worden. In die zin zitten wij goed. We hebben alle uitgaven in onze begroting ingeschreven. Het investeringsprogramma kan rustig verdergaan. Als het een slechte verdeelsleutel zou zijn voor Vlaanderen – niet die die ik juist voorgesteld heb – ben ik niet gehaast om te concluderen. Ik zie geen enkele drive om dat te doen.

Mijnheer Coel, als het over het lidstaatniveau gaat, dan zijn in het plan naar Europa de projecten gedefinieerd. In die zin kan er gekeken worden of een bepaald project wel de 'milestones' haalt en een ander niet en kan er dus gevalideerd worden per project.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): Ik ga zeker mee in de redenering dat dat een beetje vreemd is. Er wordt inderdaad vanuit Europa minder gekeken naar inspanningen die geleverd worden. Dat is eigenlijk een beetje pervers als je het op die manier bekijkt. Een uitdrukking die u al vaak – en daarjuist ook in de debatten – hebt gebruikt is *pacta sunt servanda*. Wel, er zijn afspraken gemaakt binnen België. Ik ga er dan ook van uit dat u deze afspraken zult laten naleven.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (cd&v): Eigenlijk zit het fonds logisch in elkaar. Namelijk de landen die het hardst getroffen zijn door de coronacrisis – daarvoor kijkt men naar de cijfers van 2021 – zijn de landen die het meest gesteund worden. Dat is het aspect van de solidariteit. De relancemiddelen die men daar tegenover gezet heeft als regio of als lidstaat worden gespendeerd – niet vorig jaar – in de jaren die komen. Het is niet omdat men goede inspanningen doet, dat men gestraft wordt. Nee, die landen die het hardst getroffen worden, genieten het meeste solidariteit.

Waar ik wel in volg, is dat landen inspanningen moeten leveren in ruil voor die solidariteit. Dat is het aspect van de verantwoordelijkheid. Die zit ook in het fonds ingebakken. We moeten als lidstaat een aantal hervormingen doorvoeren, anders krijgt men de schijven niet uitbetaald. Ik heb voorbeelden gegeven van welke dat zijn voor ons land, zowel op het federale als het deelstatelijke niveau. Het is belangrijk om goed te weten en te duiden dat die twee aspecten in dat fonds ingebakken zitten van in het begin. Dat is wel een belangrijk aspect.

Voor de rest kan ik de minister-president helemaal volgen. Er is een intra-Belgische verdeelsleutel bepaald – *pacta sunt servanda* – en die moet dan ook gerespecteerd worden.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stijn De Roo aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de berichtgeving rond een overheidsalternatief voor de app itsme – 3556 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (cd&v): Minister-president, de federale overheid zou werken aan een eigen alternatief voor itsme, de app die toelaat om in te loggen op overheidswebsites en banktoepassingen. Dat blijkt uit berichtgeving in de pers op 28 juni 2022. De app itsme is ontwikkeld door Belgian Mobile ID, een bedrijf dat werd opgericht door vier grootbanken en drie telecomoperatoren in België.

Staatssecretaris voor Digitalisering Mathieu Michel zou vooral vinden dat de Belgische overheid voor zulke cruciale technologie niet afhankelijk mag zijn van één privébedrijf en hij uit bezorgdheden over een buitenlandse overname of over een plotse uitval zonder bruikbaar alternatief.

De nieuwe app van de federale overheid zou in 2023 operationeel moeten zijn. Via de app zal elke burger zijn of haar digitale portefeuille kunnen raadplegen, met daarin onder andere het rijbewijs, overheidsattesten, communicatie met de overheid, enzovoort. Dit soort communicatie doet denken aan de toepassingen van de persoonlijke Vlaamse datakluis die in ontwikkeling zijn, zoals My Professional Data, dat burgers zal toelaten om op een veilige wijze hun diploma en competenties te delen met derden. Deze SOLID-technologie zal de privacy van de burger versterken en zal de veiligheid en het digitaal bewustzijn verhogen.

Minister-president, deelt u de risicoanalyse en de bezorgdheden van de staatssecretaris wat betreft de privéspeler, de buitenlandse overname of een plotse uitval? Kunt u daar iets meer uitleg bij geven?

Wat is uw visie op de uitspraken van de staatssecretaris en de berichtgeving over de ontwikkeling van een eigen toepassing of app? Nam u ook contact op met de staatssecretaris?

Hoe wordt er samengewerkt tussen het federale en Vlaamse niveau met betrekking tot de toepassingen voor het beschikbaar stellen van data en documenten aan de burger?

Welke impact of samenhang ziet u met de persoonlijke Vlaamse datakluisen? Bedankt voor uw antwoorden.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik vind dat het vanwege 'vendor lock-in', dus een te grote afhankelijkheid van een enkele leverancier, en vanwege bedrijfszekerheid aan te bevelen is dat de burgers meerdere mogelijkheden hebben om zich digitaal en mobiel te authenticeren.

Maar wat de federale uitspraken betreft, daar ben ik niet helemaal in mee. Ik weet niet of je op de private markt of federaal toegangscontroles of authenticatietoepassingen en apps moet maken. Daar ben ik minder van overtuigd. Als die zich aandienen ... Ik ben mijns broeders hoeder natuurlijk niet. Als het federale niveau meent dat men dat moet ontwikkelen, dan zullen we dat natuurlijk bekijken. Maar ik ben daar op voorhand niet wildenthousiast over.

Er is tussen de federale overheid en het agentschap Digitaal Vlaanderen momenteel al geregeld overleg over het gebruik van itsme als authenticatiehulpmiddel, onder andere voor de CovidSafeBE-app, die door Digitaal Vlaanderen ontwikkeld werd tijdens de coronapandemie. Ik heb over de uitspraken van de staatssecretaris nog geen contact met hem opgenomen.

Hoe wordt er samengewerkt? Er wordt nauw samengewerkt tussen het federale en het Vlaamse niveau om data en documenten beschikbaar te stellen aan de burgers en ondernemingen. Zo maakt Vlaanderen volop gebruik van de federale eBox als digitale postbus, zowel voor burgers als ondernemingen. Burgers hebben toegang tot de eBox via Mijn Burgerprofiel, ondernemingen hebben toegang tot hun eBox via het e-loket voor ondernemers. Via Mijn Burgerprofiel worden niet alleen verzonden documenten ontsloten, maar ook andere data. Gebruikersonderzoek toont immers aan dat burgers verwachten dat ze via een loket alle informatie van de overheid kunnen raadplegen, los van het bestuursniveau. De Vlaamse overheid zet dan ook in op de uitwisseling van data met verschillende bestuursniveaus. Via het gegevensuitwisselingsplatform maximale gegevensdeling tussen administraties (MAGDA) worden ook nu al heel wat federale data ter beschikking gesteld van Vlaamse en lokale entiteiten.

In 2021 werd de MAGDA Documentendienst gebouwd die overheidsinstanties in Vlaanderen toelaat om de documentstromen in hun businessprocessen te digitaliseren of de verzending van hun post te automatiseren. Hiermee worden documenten digitaal afgeleverd in de eBox van burgers en ondernemingen. Er zijn momenteel reeds meer dan tweehonderd aansluitingen gerealiseerd op de MAGDA Documentendienst, door een mix van Vlaamse overheidsinstellingen en lokale besturen. Voor de verdere uitbouw van de mogelijkheden van de MAGDA Documentendienst wordt er zeer frequent afgestemd tussen de betrokken federale entiteiten – dat is dan vooral de FOD Beleid en Ondersteuning en de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid – en Vlaanderen via het agentschap Digitaal Vlaanderen maar ook het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO).

Wat is de impact of de samenhang met de persoonlijke Vlaamse datakluisen? Volgens de geplande herziening van de Europese eIDAS-verordening (electronic IDentification Authentication and trust Services) krijgt elke lidstaat de verantwoordelijkheid om een implementatie door te voeren van een Digital Identity Wallet, waarbij elke burger de mogelijkheid wordt gegeven om toegang te krijgen tot zijn persoonlijke digitale identiteitsportefeuille. Deze nieuwe wetgeving moet er ook voor zorgen dat elke burger zijn unieke digitale sleutel kan gebruiken om specifieke gegevens vanuit die identiteitsportefeuille op een veilige manier te delen met zowel publieke als private instanties, en dit binnen alle Europese lidstaten.

Vlaanderen heeft ondertussen ruime ervaring opgedaan met de implementatie van persoonlijke datakluisen en is bereid om de federale implementatie van de Digital Identity Wallet maximaal te ondersteunen en hierin samen te werken met de federale overheid.

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (cd&v): Bedankt voor uw antwoord. Itsme is vandaag een groot succes, met 6 miljoen gebruikers in België, een score van 4,8 op de appstore en meer dan 1000 overheidsplatformen die er al op hebben aangelogd. Meer dan 250 bedrijven bieden het aan.

Ik denk dat het ook in uw antwoord zat dat, als een overheid zelf iets ontwikkelt, we daar niet per se iets op tegen kunnen hebben. Maar we zijn natuurlijk een regio met een krapte op de arbeidsmarkt, zeker als het gaat over ICT-profielen. Het budget dat daarvoor nodig is moet ook goed kunnen worden verantwoord. Als je dan ziet dat er op de private markt een aanbieder is die via de geldende

verordening, de eIDAS-verordening, ook in staat is om dezelfde functionaliteiten aan te bieden met minder publieke gelden, dan moeten we ons daar vragen over stellen.

De bezwaren over het monopolie zijn wel terecht, denk ik, maar die kunnen ook worden opgelost met samenwerking, met goede afspraken, en met een goede regeling tussen de partijen. Dus het nut van een nieuw overheidsinitiatief lijkt mij in eerste instantie ook niet direct duidelijk. Ik hoop dat de federale collega's genoeg tijd kunnen nemen om met alle betrokken partijen in overleg te gaan, een evaluatie te kunnen maken en daar een goede beslissing over te kunnen nemen.

Minister-president, u hebt het in uw antwoord gezegd, maar ik wil toch nog eens herhalen dat de kern van de zaak is dat het voor de burger eenvoudig is: dat die ergens kan aanloggen, dat het duidelijk is hoe men kan aanloggen en via welke kanalen, dat men weet dat het veilig is, en dat men weet dat men daar alle overheidsdocumenten kan terugvinden, of het nu van het lokale, het provinciale, het Vlaamse, het federale of misschien zelfs het Europees niveau is. Men moet op één loket alle informatie kunnen raadplegen, en het zo eenvoudig mogelijk maken voor de burger. Dat is waar we naartoe moeten. Ik weet dat daar achter de schermen ook allerhande initiatieven voor in de steigers staan.

Bedankt voor uw antwoord, ik heb geen verdere vragen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Ik denk dat de basis is dat we niet tegen nieuwe inlogmethodes zijn. Een burger moet inderdaad kunnen kiezen, en die kán tot op vandaag eigenlijk zelfs kiezen: je kunt ook je eID gebruiken. Maar net door het feit dat die eID zo gebruiksonvriendelijk is in vele situaties, heeft men dan beslist om te gaan samenwerken met een privépartner, om te komen tot de oplossing die er vandaag is.

We zien dat itsme ondertussen niet enkel gebruikt wordt door de overheid, maar bijvoorbeeld ook door banken enzovoort. En dan zou ik het een verkeerd signaal vinden van de staatssecretaris om te zeggen dat we het overboord gaan gooien en er niet mee akkoord gaan omdat het een monopolie is, en dat we dan maar moeten gaan voor een overheidsapp. Ik denk dat het bij mensen al verdacht zou overkomen, als ik het zo mag uitdrukken, dat het een overheidsapp is. Mensen zullen zich dan afvragen hoelang het zal duren voor ze die app hebben, of dat wel goed zal werken, enzovoort.

Onze fractie vraagt dan ook met aandrang om, bij uw gesprekken met de staatssecretaris, toch aan te dringen op een gesprek met de privépartner, en desnoods te kijken of er nog andere apps zouden moeten kunnen bestaan, indien nodig, of eventueel prijsafspraken te maken, eerder dan te gaan opteren voor een compleet nieuwe overheidsapp.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik kan daarover natuurlijk spreken met de staatssecretaris, maar de democratische controle van de staatssecretaris gebeurt in het federaal parlement. Dus ik maan de fracties die hier nu heel straf tussenkomen aan om in het federaal parlement hun rol te spelen.

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (cd&v): Minister-president, bedankt voor uw laatste reflectie. We zullen dat ook zeker doen, en dat gebeurt ook op dit eigenste moment. Ik denk

dat dat ook goed is, en u hebt dat ook herhaald in uw tussenkomst. Daarom leek uw reflectie daar een beetje mee in contrast te staan.

Ik denk dat het nodig is om heel goed samen te werken tussen Vlaanderen en de federale overheid. Dat daar ook overleg over kan zijn, lijkt mij zeker ook niet verkeerd vanuit uw positie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over het overleg over de erkenning van 11 juli als betaalde feestdag – 3574 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Het gaat om een reeds bestaande, maar nog geen betaalde feestdag. Daarvoor wil ik u ondervragen, minister-president, over de plannen om van 11 juli niet alleen een wettelijke maar ook een betaalde feestdag te maken.

Zoals we weten zijn we daarvoor helaas nog steeds afhankelijk van een federale beslissing, maar we weten ook dat de federale meerderheid zich er in haar regeerakkoord toe geëngageerd heeft om daar werk van te maken.

Toen ik u eerder dit jaar over hetzelfde thema ondervroeg, werden we geconfronteerd met een ontwerp van koninklijk besluit van de federale minister van werk, Pierre-Yves Dermagne, waarin een zekere absurditeit zat. Hij stelde met name voor dat de werkplek, en dus niet de aanhorigheid tot een bepaalde gemeenschap, als criterium zou worden gebruikt om te bepalen wie wanneer een betaalde feestdag zou krijgen. Dat zou er dan voor zorgen dat de Brusselaars, of in elk geval de honderdduizenden Vlamingen die dagelijks naar Brussel pendelen, geen feestdag zouden hebben op 11 juli, terwijl in Vlaanderen de scholen en een heel aantal instellingen gesloten zouden zijn. Zij zouden die dag dan krijgen tijdens het Irisfeest.

U zei toen ook in deze commissie dat u dat ook een bizarre regeling vond, en dat u er de voorkeur aan gaf om in het tweetalige gebied van de hoofdstad Brussel een feestdag naar keuze van de werknemer te laten bepalen. Toen was er nog geen overleg geweest met de Federale Regering, maar intussen heb ik begrepen, na een vraag van mijn collega in de Kamer van Volksvertegenwoordigers, Barbara Pas, die ook peilde naar een stand van zaken bij minister Dermagne, dat er al een aantal dingen zijn gebeurd. Er is een aangepast ontwerp van koninklijk besluit, en er is een interkabinettenwerkgroep samengekomen. Daar zou besloten zijn om aan de regeringen van de drie gewesten te vragen of ze van hun feestdag een betaalde feestdag willen maken, en zo ja, naar welke dag hun voorkeur dan uitgaat. Er werd dan ook gevraagd, onder meer aan u, om tegen eind juni daarover aan de federale minister een antwoord te bezorgen.

Minister-president, bent u inderdaad gecontacteerd door de federale minister, om van 11 juli een wettelijk betaalde feestdag te maken?

Hebt u uw antwoord intussen bezorgd?

Kunt u medelen wat dat aangepast ontwerp van koninklijk besluit waar minister Dermagne het over had, precies inhoudt?

Wordt er in dat ontwerp van KB rekening gehouden met uw standpunt, dat de eerder voorgestelde regeling, waarbij Vlamingen die in Brussel zouden werken een feestdag zouden krijgen op de dag van het Irisfeest, een slecht idee is, en dat in Brussel werknemers zouden moeten kunnen kiezen tussen de feestdag van de Vlaamse of de Franse Gemeenschap?

Ervaart u bij de Federale Regering of bij minister Dermagne de bereidheid om rekening te houden met het standpunt van uw regering?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik kan u bevestigen dat ik over de regionale feestdagen een brief ontvangen heb van federaal minister Dermagne die dateert van 10 mei 2022. In die brief vraagt minister Dermagne of de Vlaamse Regering van de Vlaamse feestdag een betaalde feestdag wenst te maken en of dat dan effectief 11 juli dient te zijn, dan wel of de voorkeur uitgaat naar een andere datum.

Bij die brief was een ontwerp van KB gevoegd dat ertoe strekt de deelstaten de mogelijkheid te geven om van hun feestdag een betaalde feestdag voor werknemers te maken. Het voorontwerp van KB bevat ook de bepaling dat de regionale feestdagen kunnen worden vervangen door een andere dag, bij cao of op het niveau van de onderneming. Minister Dermagne vroeg een antwoord tegen uiterlijk eind juni.

Na overleg in de schoot van de Vlaamse Regering heb ik aan minister Dermagne geantwoord dat wij er voorstander van zijn om van de Vlaamse feestdag, 11 juli, een officiële feestdag te maken, zoals dat ook voorzien is in het federaal regeerakkoord.

Wij hebben ook de wens uitgedrukt dat deze feestdag in het Vlaamse Gewest op een vaste datum, uiteraard 11 juli, zou worden gehouden, en dus niet kan worden vervangen door een andere dag, die zou worden bepaald bij cao of op niveau van de onderneming of op enige andere wijze.

Specifiek voor wat de overheden betreft, lijkt het ons aangewezen dat zij hun eigen feestdag volgen en niet noodzakelijk de feestdag van het gewest waar hun exploitatiezetel gelegen is. Een dergelijke situatie doet zich bijvoorbeeld voor in Brussel voor de vertegenwoordiging van de Duitstalige Gemeenschap, voor de Franse Gemeenschap en ook voor de Vlaamse overheid.

Voor ondernemingen met een exploitatiezetel in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gaan we ervan uit dat de Vlamingen hun Vlaamse feestdag kunnen houden en de Franstaligen hun Franstalige feestdag. Als op het niveau van de onderneming via de ondernemingsraad zou worden bepaald dat men daar toch van wenst af te wijken, met een inspraak van de werknemers – als bijvoorbeeld een unicommunautaire instelling in Brussel daar de Irisdag van wil maken – dan moet dat via hun ondernemingsraad of hun inspraakorgaan verlopen.

Wat ons betreft moet deze nieuwe officiële feestdag in Vlaanderen en in de andere regio's gecompenseerd worden, hetzij door een andere betaalde feestdag of vakantiedag te schrappen, hetzij door een van de bestaande feestdagen die in het betrokken jaar op een zaterdag of een zondag valt.

Ervaar ik dat men bereid is om rekening te houden met dit standpunt? In deze materie is minister Dermagne niet verplicht om advies te vragen van de deelstaten, en hij is dus ook niet verplicht rekening te houden met dit advies. Het getuigt van politieke correctheid en communautaire loyauteit dat hij zoals aangekondigd in het federale parlement effectief de deelstaten heeft gevraagd naar hun mening ter zake. In het kader van diezelfde communautaire loyauteit wordt verwacht dat

minister Dermagne hiermee rekening zal houden in zijn finalisering van het koninklijk besluit.

U vraagt welke initiatieven ik verder nog zal nemen. Zoals hierboven gezegd is het nu aan minister Dermagne om de standpunten van de deelstaten te verwerken in het finale koninklijk besluit en dit op de federale regeringstafel te brengen. De Vlaamse Regering heeft haar standpunt bepaald in mededeling VR 2022 1706 MED 0214. Onze coalitiepartners in de Vlaamse Regering die ook deel uitmaken van de Federale Regering zullen dit standpunt dus mee verdedigen. In ieder geval zal de Vlaamse Regering dit dossier nauwgezet opvolgen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Ik ga uiteraard akkoord met de houding van de Vlaamse Regering om van 11 juli een wettelijk betaalde feestdag te maken, zodat niet alleen bijvoorbeeld ambtenaren maar alle Vlamingen die dag hun Vlaamse feestdag kunnen vieren.

Het zal helaas niet meer voor dit jaar zijn, maar ik hoop dat u dan met de Vlaamse Regering druk kunt zetten om daar minstens vanaf volgend jaar werk van te maken. Ik denk dat dit ook het moment is, want ik denk dat niemand in deze zaal er zijn geld om durft te verwedden dat Vivaldi de rit tot 2024 zal uitdoen. Dus als ze nog één ding willen realiseren, los van allerlei koopkrachtmaatregelen die essentieel zijn, dan is het toch ook het realiseren van een Vlaamse feestdag. Het zou toch eens tijd worden, denk ik, 25 of 26 jaar nadat we hier in het Vlaams Parlement een resolutie hebben goedgekeurd om bij de federale overheid aan te dringen om 11 juli te erkennen als wettelijk betaalde feestdag. In die 26 jaar is dat niet gebeurd. Ik kijk ernaar uit en ik hoop dat u inderdaad ook de druk zet om daar tegen volgend jaar of in elk geval deze legislatuur nog werk van te maken.

De voorzitter: De heer Muylers heeft het woord.

Philippe Muylers (N-VA): Ik ben ook heel verheugd dat de Vlaamse Regering dat standpunt heeft ingenomen. Ik zou uiteraard heel tevreden zijn mocht 11 juli erkend worden als de Vlaamse feestdag. Ik vind die filosofie van compensatie ook de juiste filosofie, met name dat als een andere feestdag op zaterdag of zondag valt, dat dat dan de compensatie is, of dat er een andere feestdag zou wegvallen.

Het voorstel naar Brussel lijkt mij ook een heel haalbaar voorstel, dus ik volg ook dat het goed zou zijn mocht de Federale Regering effectief rekening houden met het standpunt van de Vlaamse Regering. We rekenen op onze coalitiepartners hier in Vlaanderen. Bedankt voor uw standpunt.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Mijn petekindje heeft wel nog een vraag aan de minister-president, maar hij kan die ook na de commissie stellen. *(Gelach)*

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Koen Van den Heuvel aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over het arrest van het Grondwettelijk Hof betreffende de vermindering van de onroerende voorheffing bij co-ouderschap – 3578 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (cd&v): Voorzitter, ik zal het heel kort houden. Een zestal weken geleden hebben we dit thema immers nog aangekaart. We hebben twee weken geleden echter ook in de krant gelezen dat er een nieuw feit is ontstaan door een arrest van het Grondwettelijk Hof, waarin het zich uitsprak over de vermindering van de onroerende voorheffing bij co-ouderschap. Technisch zal ik dit niet meer uitleggen. Dat hebben we de vorige keren al kunnen doen.

Het Grondwettelijk Hof heeft nu geoordeeld, op vraag van de rechtbank van eerste aanleg in Gent, dat de huidige regeling de artikelen 10 en 11 van Grondwet schendt. Minister, u hebt daarop gereageerd. U zei aan een oplossing te werken. Eind mei hebt u dat ook gezegd. Daarom wil ik nu even vragen welke scenario's concreet op tafel liggen. Het zou nog altijd niet zo eenvoudig verlopen. Is het qua timing haalbaar om dit per 1 januari 2023 op te lossen?

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Mijnheer Van den Heuvel, dank u wel voor uw vraag, maar ik moet daar in alle eerlijkheid, los van elke persoonlijke waardering, toch verwonderd op reageren. De vraag is immers eigenlijk in de commissievergadering van 31 mei aan bod gekomen. Ik heb toen gesteld dat de hervorming zal uitgaan van enkele nieuwe principes, maar dat er ook politieke knopen zullen moeten worden doorgehakt. Elk kind zal bijvoorbeeld een gelijk forfaitair bedrag qua vermindering krijgen, maar over de hoogte van het bedrag moet nog wel politiek worden gedelibereerd. Dat lijkt me inherent deel uit te maken van de opmaak van de begroting 2023. De politieke besluitvorming daarover zullen we in september afronden. U hebt daar toen positief op gereageerd. Ik citeer uit het verslag. Ik citeer u: "Ik kan u dus alleen maar aanmoedigen om dit mee te nemen in het pakket van de grote oefening die we dan in september moeten maken, zodat hier snel een oplossing voor komt." Ik ben een man van mijn woord. Ik zal dat dus ook meenemen. U mag dat gerust in augustus nog eens vragen, maar we gaan dat dus meenemen naar september.

De begrotingsbesprekingen, dat is nooit met de fanfare op kop. Dat is nooit een goed idee. We hebben hier de krijtlijnen toegelicht. Het invullen van de definitieve cijfers zal gebeuren in september, tijdens het begrotingsconclaaf, zodat we met de nieuwe decretale regels aan de slag kunnen vanaf aanslagjaar 2023. Voor het lopende aanslagjaar 2022, waarvoor de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) volop de aanslagbiljetten aan het uitsturen is, verandert er niets. Dat is ook niet nodig, om twee redenen. Het betreft een prejudicieel arrest. Het is dus geen arrest met betrekking tot een vernietigingsberoep. Dat wil zeggen dat de regelgeving voorlopig behouden blijft. Het Grondwettelijk Hof heeft ook geen grondwetsconforme interpretatie meegegeven. Dat betekent dat we op dit moment ook geen echt alternatief hebben. We weten alleen dat er iets niet moet komen. Dat is echter werk voor de Vlaamse Regering, en vervolgens voor dit parlement. We zullen elkaar voor meer concreet nieuws ontmoeten in september.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (cd&v): Minister, dank u wel. Ik weet heel goed wat uw antwoord in mei was. In de krant hebt u ook de reactie gegeven dat u aan concrete scenario's dacht. Ik dacht dus dat men die kon delen, maar ik heb er ook begrip voor dat u heel efficiënt naar een oplossing in september wilt werken. We willen nog eens eventjes benadrukken dat dan de kogel door de kerk moet zijn, zodat dit euvel per 1 januari 2023 is opgelost.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over een mogelijke ongelijke fiscale behandeling van gehuwden en (wettelijk) samenwonenden bij de verwerving van de gezinswoning – 3602 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Ik zag het pas later, maar ik denk dat er een woordje te veel in de titel staat. Dit gaat niet over een mogelijke, maar echt wel over een flagrante ongelijke fiscale behandeling. Voor alle duidelijkheid, ik heb er geen last van, want ik ben niet of nog niet in een of ander huwelijksstelsel. Als je gehuwd bent onder het stelsel van scheiding van goederen, kun je ervoor opteren om bepaalde goederen toch gemeenschappelijk te maken. Dat wordt het toegevoegd intern gemeenschappelijk vermogen (TIGV) genoemd. Ook partners die wettelijk samenwonen, kunnen daarvoor opteren.

– Arnout Coel treedt als voorzitter op.

Dat is toch wel een rare situatie. Partners die wettelijk samenwonen, kunnen ook van zo'n TIGV genieten, maar zij hebben een heel andere fiscale grondslag. Als je gehuwd bent, dan val je onder het algemeen vast recht. Dan betaal je daarvoor meestal een vergoeding van 50 euro. Dat gaat ook via de federale schatkist. Als je wettelijk samenwoont, dan wordt dat beschouwd als een gewone onverdeeldheid, en dat betekent in de praktijk dat je daar dan schenkbelastingen op moet betalen. Kort gezegd, als je beslist om bepaalde goederen zo toch gemeenschappelijk te maken, dan betaal je daar als gehuwde 50 euro voor, maar als wettelijk samenwonende betaal je daar dan tot enkele duizenden euro's aan schenkbelasting op.

Minister, vindt u dat dat onderscheid tussen beide rechtvaardig is? Kunnen we dat eventueel toch gelijkschakelen, met een aantal interpretaties die daaraan kunnen worden gegeven? Als dat toch niet mogelijk is, zou u voor wettelijk samenwonenden dan toch niet een verlaagd tarief van 3 procent kunnen toepassen, in plaats van 12 procent, zodat dat verschil toch alleszins veel kleiner wordt? Dit gaat immers eigenlijk over eenzelfde rechtsfiguur, zoals dat heet, en dan is het toch raar dat er een ongelijke behandeling is naargelang men nu gehuwd is of wettelijk samenwoont.

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Mijnheer Vande Reyde, dank u wel voor uw vraag. Men heeft mij attent gemaakt op het een of ander TikTokfilmpje van u en de potentiële link met de vraag, maar goed, ik weet niet of dat zo is.

Allereerst wil ik erop wijzen dat, ondanks wat sommigen mogen suggereren, er in deze kwestie geen sprake is van een ongerechtvaardigde ongelijke behandeling. Er is namelijk nog steeds een verschil tussen een huwelijk enerzijds en wettelijk samenwonen anderzijds. De burger is vrij om zijn samenlevingsvorm te kiezen. Aan deze keuze zijn, net als bij elke andere keuze, gevolgen verbonden. In dit geval zijn dat de burgerrechtelijke rechten en verplichtingen die eigen zijn aan het gekozen statuut en die voor elk van deze statuten kunnen verschillen. De fiscale regelgeving moet deze keuze en haar burgerrechtelijke gevolgen respecteren.

Het verschil in fiscale behandeling tussen enerzijds de onverdeeldheid gecreëerd tussen wettelijk samenwonenden en anderzijds een toegevoegd intern gemeenschappelijk vermogen van echtgenoten gehuwd onder het stelsel van de scheiding

van goederen, is het gevolg van de wijze waarop de federale wetgever elk van deze unieke samenlevingsvormen heeft vormgegeven. Ik begrijp dat het begrip TIGV voor verwarring kan zorgen, maar tussen wettelijk samenwonenden kan er voor alle duidelijkheid geen gemeenschappelijk vermogen bestaan. Zo'n TIGV wordt tussen wettelijk samenwonenden burgerrechtelijk beschouwd als een gewone onverdeeldheid. Daarom stelt standpunt 16100 van VLABEL, dat trouwens al dateert van 2016 en dat het oude federale standpunt overnam, dat bij de overdracht van een breukdeel van een onroerend goed dat breukdeel moet worden belast volgens het desbetreffende evenredig recht in de registratiebelasting. Het fundamentele verschil met een TIGV tussen echtgenoten gehuwd onder het stelsel van scheiding van goederen is dat dat in deze context wel een gemeenschappelijk vermogen is, waarbij de spelregels inzake het huwelijksvermogensrecht moeten worden gerespecteerd. Dat is de kern van het verhaal. Zo kunnen de echtgenoten onder andere niet eenzijdig de verdeling ervan vorderen.

De conclusie is dus dat een gewone onverdeeldheid niet op dezelfde manier kan worden belast. Daarmee zouden we negeren dat de burger een weloverwogen keuze heeft gemaakt voor een specifieke samenlevingsvorm met zijn eigen rechten en verplichtingen.

Op uw tweede vraag om de voorwaarde van het samen en gelijktijdig verkrijgen van de geheelheid in volle eigendom uit de wetgeving te schrappen, kan niet worden ingegaan. De effecten daarvan zouden ruimer zijn dan het door u beoogde doel. Deze vereiste heeft tot gevolg dat het tarief van 3 procent niet kan worden toegepast als de verkrijgers samen, ongeacht hun aandeel in de verkrijging, het goed niet gelijktijdig verkrijgen. Met 'gelijktijdig' wordt in dit verband bedoeld: een verkrijging in een en dezelfde akte of een verkrijging in twee of meer akten van dezelfde datum. Die voorwaarde is niet alleen een essentieel kenmerk van het verlaagd tarief voor de aankoop van de enige eigen gezinswoning, maar ook van de andere verlaagde tarieven die daarop voortbouwen, en van de bijkomende rechtenvermindering. Als een van de wettelijk samenwonende partners een eigen onroerend goed in onverdeeldheid wil brengen, is aan die voorwaarde niet voldaan.

Tot slot wil ik u erop wijzen dat het samen aankopen van een woning ongeacht de gekozen samenlevingsvorm fiscaal op eenzelfde wijze wordt behandeld, en dus in aanmerking kan komen voor het verlaagd tarief van 3 procent.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Het doet me deugd dat u mijn TikTok volgt. Ik wist niet dat u aanwezig was op TikTok.

Minister Matthias Diependaele: Ik heb duidelijk gezegd dat 'men' mij daarop gewezen heeft.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Ja, dat is dan altijd zo als je het zelf gezien hebt, maar dat je het niet wilt toegeven.

Minister Matthias Diependaele: U hebt me alleszins afgeleerd om daar ooit nog naar te kijken. *(Gelach)*

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Kijk, de sfeer is al ...

Maar om de sfeer weer wat zwartgalliger te maken: ik ga niet helemaal akkoord met uw verweer. Ik vind wel degelijk dat er op het vlak van handeling geen enkel verschil is wanneer gehuwden of wettelijk samenwonenden die techniek toepassen. Het gaat bij beiden over dezelfde daad. Professor Ruysseveldt heeft daar onlangs in de Nieuwsbrief Registratierechten – ik heb dat niet zelf gevonden, mijn studiedienst heeft dat gevonden – een hele uitleg over gedaan, ook om te zeggen

dat er eigenlijk geen wezenlijk verschil is tussen beiden. Dat kan er ook voor zorgen dat VLABEL daarover voortaan een ander standpunt inneemt. U zegt dat u het standpunt van de FOD Financiën hebt overgenomen, zoals dat voor 2015 gold. Oké, dat kan ik begrijpen. Maar niks weerhoudt VLABEL om daarover een ander standpunt in te nemen. We hebben dat in het verleden al meermaals gedaan. Het is trouwens zo dat zelfs de FOD Financiën voor 2012 daar ook een ander standpunt over had. Je kunt als VLABEL perfect beslissen dat wij het wel rechtvaardig vinden dat beiden op dezelfde manier daarop beoordeeld worden. Ik zou me niet vastpinnen op dat standpunt van de FOD Financiën. Wat we Vlaams doen – u weet dat – doen we doorgaans toch beter of willen we toch beter doen. Als u een verschillende situatie ziet tussen gehuwden en wettelijk samenwonenden, dan is het toch logisch dat we dat op Vlaams niveau toch beter proberen te maken dan hoe het voorheen bestond.

Wat die 3 procent betreft, dat is wel een goede uitleg, dat dat daar dus toch onder kan vallen. Dat is een goede zaak, maar het zou natuurlijk gewoon beter zijn dat ze allebei hetzelfde beoordeeld worden. Volgens mij weerhoudt niks VLABEL om dat te doen. Nogmaals de vraag: zou u dat ten minste kunnen onderzoeken? Ik snap dat u op dit moment niet kunt zeggen dat we dat gaan doen. Misschien kunt u wel aan VLABEL of wie dan ook daarover een onpartijdig juridisch advies vragen of dat eigenlijk een manifeste discriminatie is en of daar eventueel pistes zijn om die te verhelpen. Dat zou misschien een weg vooruit kunnen zijn.

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Mijnheer Vande Reyde, u zegt dat ik het standpunt van de FOD Financiën zou volgen. Het is mijn eigen standpunt. U zei op een bepaald moment dat een huwelijk en wettelijk samenwonen dezelfde daad is, maar dat is onzin. U hebt gezegd 'het gaat bij beiden over dezelfde daad', letterlijk, ik heb het hier opgeschreven. Dat is natuurlijk niet het geval. Als dat zo zou zijn, was er nooit het statuut van wettelijk samenwonen gekomen. Want het is net om mensen een andere keuze te geven dat dat statuut ontwikkeld is. Daar hangt dan ook een andere fiscale behandeling aan vast. In dit geval zegt u dan tegen mij dat wij de keuzes die gemaakt worden in het burgerlijk recht en het familiaal vermogensrecht – die aan de overkant van de straat bepaald worden – fiscaal toch gelijk moeten stellen. Nee, zo gaat het niet. Men heeft er zeer specifiek voor gekozen om er twee verschillende statuten van te maken. Dat betekent ook dat die een verschillende fiscale behandeling hebben. Dat is ook omdat er om een bepaalde reden – dat lijkt me niet het onderwerp van de commissie hier te zijn, ik kan u dat ook uit persoonlijke overwegingen zeggen –, verschillende keuzes gemaakt worden tussen al dan niet trouwen of wettelijk samenwonen of, een derde keuze, feitelijk samenwonen.

Ik herinner me trouwens dat er een paar jaar geleden een discussie was in het kader van het verdeelrecht. Dat had een heel slechte bijnaam: de miserietaks. Als mensen uit elkaar gingen, moesten ze ook belasting betalen. Dat is een tijdje verhoogd naar 2,5 procent en dan weer teruggeschakeld naar 1 procent. Op een bepaald moment is daar de discussie geweest dat ook feitelijk samenwonenden van die verlaging moeten kunnen genieten. Over die vraag is toen heel veel discussie geweest. Het is niet in dat kader, maar nadien heeft het Grondwettelijk Hof daar ook uitspraak over gedaan. Het statuut van feitelijk samenwonen verschilt wel degelijk met dat van wettelijk samenwonen. Daar was een hele onderbouwing van. Het is vooral een doelbewuste keuze van mensen om voor dit, geen of een ander statuut te kiezen. En ja, dan verschilt ook de fiscale behandeling. U zegt dat wij anders zouden kunnen kiezen. Nee, het fiscaal recht volgt het burgerlijk recht en het familiaal vermogensrecht. Hier zijn de regeling zoals die nu bestaat en het standpunt dat nu gehanteerd wordt, perfect logisch en te verantwoorden.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Ik heb dat misschien zo gezegd, maar dan heb ik me verkeerd uitgedrukt, waarvoor mijn excuses. Ik zeg niet dat beide stelsels hetzelfde zijn. Ik zeg dat de daad van die TIGV hetzelfde is. Ik zou daar graag professor Ruysseveldt over citeren. Ik zal u die nieuwsbrief eens doorsturen. Hij zegt om eerder te kijken naar de hoedanigheid van partijen die betrokken zijn bij de inbreng, het stelsel waar ze onder liggen. Er dient gekeken te worden naar de verrichting en dat is de creatie van een TIGV. Dus die daad van die TIGV is bij beide stelsels hetzelfde. Wij moeten toch in een wereld leven, los van het stelsel dat je kiest, dat je op een gelijke manier voor een gelijke daad fiscaal behandeld wordt. Dat lijkt me toch logisch. Het is toch niet omdat er verschillen bestaan tussen stelsels dat je voor eenzelfde daad aparte tarieven hebt. Daar moeten we naartoe gaan, dat als je daar een verschil hebt dat je niet kunt verklaren op basis van de werkelijke inhoud, dat je gewoon moet kijken of je dat kunt afschaffen. Dat gaat hier mits een simpele wijziging van het standpunt van VLABEL.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.